

It-Tabella ta' Valutazzjoni tal-Proprietà Intellettwali u ż-Żagħżagħ 2019

SOMMARJU EŻEKUTTIV

It-Tabella ta' Valutazzjoni tal-Proprjetà Intellettuali u ż-Žagħzagħ 2019

Ikkommissjonata mill-Uffiċċju tal-Proprjetà Intellettuali tal-Unjoni Ewropea (EUIPO) mingħand Ipsos

Sommarju Eżekuttiv: Ottubru 2019

1. Sommarju Eżekuttiv

It-Tabella ta' Valutazzjoni tal-Proprietà Intellettwali u ż-Żagħżagħ tal-2019

1.1 SOMMARJU TAS-SEJBIET EWLENIN

Dan l-istudju jsegwi l-ewwel edizzjoni tat-Tabella ta' Valutazzjoni tal-Proprietà Intellettwali u ż-Żagħżagħ (2016). L-għan speċifiku tar-riċerka huwa li jiġu mifhuma liema fatturi ewlenin u ostakli huma l-aktar b'saħħithom meta jiġi akkwistat kontenut diġitali online jew meta jinxtrow oġġetti fiżiċi li huma offruti legalment u illegalment. L-istudju tal-2019 huwa bbażat fuq ir-ripetizzjoni tal-istess sfiħarriġ online tal-2016 fost iż-żgħażagħ (ta' bejn 15-il sena u l-24 sena) fit-28 Stat Membru tal-UE (UE28), biex jiġu enfasizzati s-similaritajiet u d-differenzi bejn dak iż-żmien u issa. Dan is-sommarju eżekuttiv, li jakkumpanja r-rapport, jiġbor fil-qosor is-sejbiet ewlenin u r-riżultati speċifiċi fit-tliet oqsma tal-kontenut diġitali, l-oġġetti fiżiċi, u l-komunikazzjoni.

L-aspett l-aktar evidenti tat-Tabella ta' Valutazzjoni tal-Proprietà Intellettwali u ż-Żgħażagħ tal-2019 huwa li ħafna mir-riżultati huma simili ħafna għal dawk li nstabu fl-2016. Madankollu, hemm ukoll xi indikazzjonijiet bikrija interessanti ta' bidla possibbli fl-attitudnijiet u fl-imġiba taż-żgħażagħ Ewropej, u dan ir-rapport jenfasizza s-similaritajiet u l-bidliet evidenti mill-ewwel edizzjoni. Wieħed għad irid jara jekk dawn il-bidliet żgħar humiex indikattivi jew le ta' bidla reali fl-imġiba u fl-attitudnijiet taż-żgħażagħ. Ġew ikkunsidrati wkoll id-differenzi fuq il-bażi demografika taż-żgħażagħ fl-UE28 u d-differenzi sinifikanti bejn il-pajjiżi.

Il-kwistjonijiet ta' kwalità, l-ispiza hija wkoll fattur ewlieni iżda naqset fl-importanza

Għaż-żgħażagħ il-kwalità hija importanti fejn jidhrol ix-xiri online ta' kontenut diġitali jew ta' oġġetti fiżiċi. Barra minn hekk, huma mħassba dwar ix-xiri f'ambjent online sigur. Filwaqt li l-ispiza/l-prezz hija/huwa kklassifikata/kklassifikat bħala kunsiderazzjoni importanti, dan il-fattur ewlieni mhuwiex b'saħħtu daqs kemm kien fl-2016. L-argumenti dwar l-affordabbiltà jiġu l-ewwel fost ir-raġunijiet biex ma jibqgħux jiġu involuti fl-imġiba ta' ksur tal-PI, iżda inqas żgħażagħ fl-2019 jaqblu li din hija raġuni primarja biex wieħed jieqaf.

Il-legalità tidher li hija kemxejn aktar inkwetanti maż-żgħażagħ

Fir-rigward taż-żgħażagħ u l-ksur tal-proprietà intellettwali, hemm differenza kbira bejn ix-xiri ta' oġġetti foloz u l-aċċess għal kontenut diġitali minn sorsi illegali, kif kien il-każ fl-2016. Wieħed minn kull ħamsa biss xtara oġġetti ffalsifikati filwaqt li d-doppju ta' din iċ-ċifra kienu aċċessaw kontenut diġitali minn sorsi illegali. Sejba indikattiva tat-Tabella ta' Valutazzjoni tal-PI taż-Żgħażagħ tal-2019 hija li kien hemm **tnaqqis żgħir (4 punti perċentwali) fil-proporzjon ta' żgħażagħ li intenzjonalment aċċessaw kontenut diġitali permezz ta' sorsi illegali** u zieda fil-proporzjon li intenzjonalment ma użawx sorsi illegali (11-il punt perċentwali). Din iċ-ċaqliqa **mhijiex riflessa fil-propensità taż-żgħażagħ li jixtru oġġetti foloz**, għalkemm din l-imġiba hija ħafna inqas komuni mill-aċċess għall-kontenut diġitali permezz ta' sorsi illegali.

Fl-2019 iż-żgħażagħ jikkunsidraw il-legalità tas-sorsi online għal kontenut diġitali u oġġetti fiżiċi. Il-perċentwal ta' żgħażagħ li jenfasizzaw l-importanza li oġġett ikun oriġinali pjuttost milli falz żdied kemxejn, kif ġara l-istess għall-perċentwal li jgħid li l-kontenut online offrut legalment huwa importanti wkoll. Kien hemm tnaqqis żgħir fil-perċentwal ta' żgħażagħ li qalu li xtraw oġġetti foloz peress li għalihom ma kienx jimporta jekk kinux ġenwini jew foloz u, bl-istess mod, fil-proporzjon ta' dawk li aċċessaw kontenut diġitali permezz ta' sorsi illegali għax ma kinux jafu mod ieħor, jew għaliex ma raw xejn ħażin li jagħmlu dan.

Il-biċċa l-kbira taż-żgħażaġħ fl-Ewropa kollha jgħidu li jwettqu mill-inqas kontroll wieħed biex jivverifikaw jekk sors huwiex legali jew illegali (meta jixtru oġġetti fiżiċi jew jaċċessaw kontenut diġitali). Fil-fatt, iċ-ċifra żdiedet b'mod marġinali mill-2016 (82 % fl-2016 qalu li għamlu mill-inqas kontroll wieħed meta mqabbla ma' 87 % fl-2019), li jindika li ż-żgħażaġħ qed jivverifikaw il-legalità tas-sorsi tagħhom ftit aktar ta' spiss. Il-kontroll l-aktar komuni li sar, b'marġni mhux ħażin, huwa t-tiftix fl-internet għal analizizziet, kummenti jew opinjonijiet (58 %). L-aktar komuni li jmiss huwa l-kontroll tal-proprjetarju tas-sit (31 %), imbagħad li jiġu mistoqsija l-ħbieb (26 %), u li jiġu mistoqsija l-ġenituri jew il-qraba (19 %). Ftit aktar minn nofs (55 %) taż-żgħażaġħ jgħidu li huma kapaċi jidentifikaw sorsi illegali ta' kontenut diġitali. Filwaqt li inqas — 39 % — iħossuhom kapaċi jidentifikaw sorsi illegali ta' oġġetti *fiżiċi*, iż-żewġ ċifri jirrapprezentaw titjib żgħir meta mqabbla mar-riżultati għall-2016, b'4 u bi 3 punti perċentwali rispettivament.

Flimkien, dawn il-bidliet żgħar jindikaw li jista' jkun hemm rieda dejjem tikber fost iż-żgħażaġħ li jagħmlu kontrolli, li tista' tiġi inkoraġġita aktar.

Is-suq inbidel

L-idea ta' mudelli ta' negozju bbażati fuq abbonament għal kontenut diġitali tidher li kisbet popolarità, b'żieda ta' 9 punti perċentwali f'dawk li jgħidu li l-ħlas ta' abbonament għal aċċess għall-kontenut kollu huwa importanti. Barra minn hekk, ix-xejriet f'dak li ż-żgħażaġħ qed jaċċessaw inbidlu b'mod sinifikanti mill-2016, bi tnaqqis ta' 17-il punt perċentwali fl-għadd ta' żgħażaġħ li jgħidu li użaw sorsi illegali biex jaċċessaw il-mużika u tnaqqis ta' 7 punti perċentwali fl-għadd li jgħidu li użaw sorsi illegali biex jaċċessaw il-films. Huwa inqas probabbli li r-raġunijiet għall-użu ta' sorsi illegali jkunu dwar in-nuqqas ta' ħtieġa li jiġi rreġistrat u aċċessat il-kontenut skont l-oġġett. Flimkien, dawn is-sejbiet jissuġġerixxu li x-xejra lejn l-abbonament għal offerti legali tas-servizz, tal-anqas f'xi swieq, tista' tkun qed tinfluwenza l-imġiba online taż-żgħażaġħ lejn dawn l-offerti legali u sussegwentement tnaqqas l-attrazzjoni tal-offerti illegali.

Iż-żgħażaġħ jaħsbuha darbtejn jekk iħossu riskju għas-sigurtà personali tagħhom, iżda huma dejjem aktar konvinti mill-argumenti morali

Iż-żgħażaġħ huma sensitivi għar-riskji għalihom stess jekk jagħzlu li jinvolvu ruħhom f'imġiba li tikser il-PI ta' oħrajn online. Ir-riskju li d-dettalji tal-karta ta' kreditu tagħhom jiġu misruqa jew li l-kompjuter/l-apparat tagħhom jiġi infettat b'viruses/malwer huma l-akbar raġunijiet għaž-żgħażaġħ biex jaħsbuha darbtejn li jixtru kontenut diġitali minn sorsi illegali jew oġġetti ffalsifikati. Madankollu, huma wħud mill-argumenti aktar "morali" li saru aktar konvinċenti għaž-żgħażaġħ. Iż-żgħażaġħ qed jaħsbu dejjem aktar li l-oġġetti ffalsifikati mhumix "moda" u huma mħassba li "l-artisti/il-ħallieqa u t-tim warajhom tista' ssirihom il-ħsara".

1.2 KONTENUT DIĠITALI

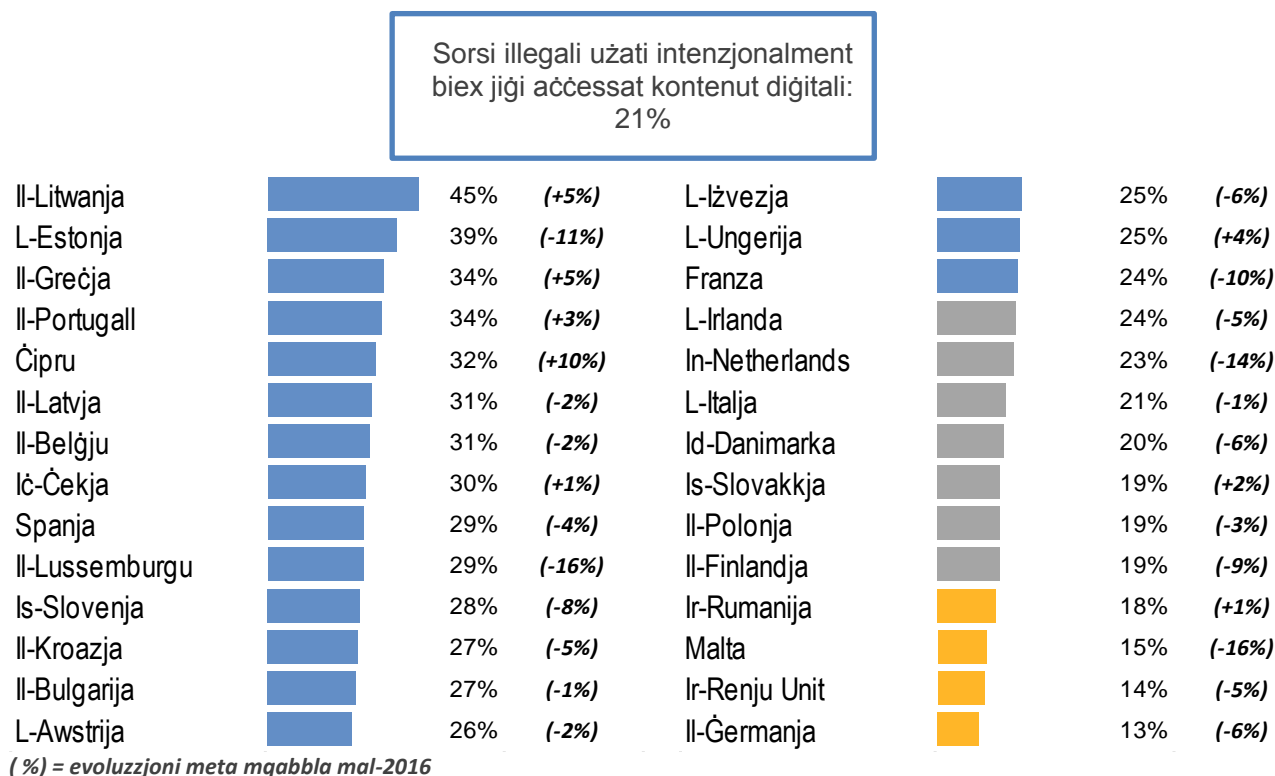
Bħalma kien il-każ fl-2016, il-mużika għadha l-kontenut diġitali l-aktar popolari aċċessat miż-żgħażaġħ. Tabilħaqq, kważi kollha (97 %) jisimġhu l-mużika strimjata jew inizzluha u aktar minn disgħa minn kull għaxra jaraw films/sensiliet (94 %) u logħob (92 %) strimjati jew inizzluhom. Madwar tmienja minn kull għaxra jaraw kontenut edukattiv (82 %) u programmi televiżivi jew sport (79 %) strimjati jew inizzluhom. Il-proporzjonijiet li jaċċessaw il-gazzetti elettronici u r-rivisti, u l-kotba elettronici għadhom xi ftit aktar baxxi, 59 % u 56 % rispettivament.

Il-kwalità u s-sigurtà tal-offerta online huma aktar importanti mill-prezz għaž-żgħażaġħ meta jagħzlu kontenut diġitali. Kemm il-prezz kif ukoll il-kwalità naqsu fl-importanza mill-2016, filwaqt li l-legalità tas-sorsi saret aktar importanti — biż-żieda l-aktar evidenti tkun fil-Finlandja. Barra minn hekk, huwa aktar probabbli li ż-żgħażaġħ jgħidu li l-fatt li wieħed ikun jista' jħallas tariffa ta' abbonament huwa fattur importanti.

Terz taż-żgħażagħ aċċessaw sorsi illegali, iżda dan naqas b'5 punti perċentwali mill-2016. Għalhekk, kien hemm żieda fil-proporzjon ta' dawk li *ma użawx* sorsi illegali.

Fir-rigward tal-aċċess għal sorsi illegali għal kontenut diġitali, terz taż-żgħażagħ aċċessaw sorsi illegali, 21 % intenzjonalment u 12 % *mhux* intenzjonalment. Dan huwa inqas milli fl-2016. Barra minn hekk, kien hemm żieda korrispondenti fil-proporzjon li jgħidu li *ma kinux* aċċessaw sorsi illegali, u tnaqqis fil-proporzjon li jgħidu li mhumiex ċerti. B'mod aktar ġenerali, huwa rari li ż-żgħażagħ jiddependu esklussivament fuq sorsi illegali — 80 % tal-kampjun jużaw sorsi legali biex jaċċessaw kontenut diġitali. B'mod ġenerali, il-grad li bih iż-żgħażagħ qed jaċċessaw is-sorsi illegali għall-kontenut diġitali ma rax tibdil drammatiku, madankollu kien hemm żidiet f'xi pajjiżi (eż. f'Ċipru) u tnaqqis f'oħrajn (eż. in-Netherlands, il-Lussemburgu u Malta). B'eċċezzjoni waħda, kull pajjiż ra tnaqqis fil-perċentwali li mhumiex ċerti dwar jekk is-sorsi humiex illegali jew le.

Figura 1.1: Il-proporzjon ta' żgħażagħ li intenzjonalment aċċessaw kontenut diġitali minn sorsi illegali għal kull pajjiż

Iż-żgħażagħ li jużaw sorsi illegali intenzjonalment biex jaċċessaw kontenut diġitali jagħmlu dan primarjament biex jaċċessaw il-films u s-sensiliet. Kien hemm tnaqqis evidenti f'dawk li jużaw sorsi illegali biex jaċċessaw il-mużika — filwaqt li kważi ż-żgħażagħ kollha jniżżlu jew jisimgħu l-mużika strimjata online, 39 % biss ta' dawk li intenzjonalment jużaw sorsi illegali jagħmlu dan biex jaċċessaw il-mużika — tnaqqis ta' 17-il punt perċentwali mill-2016.

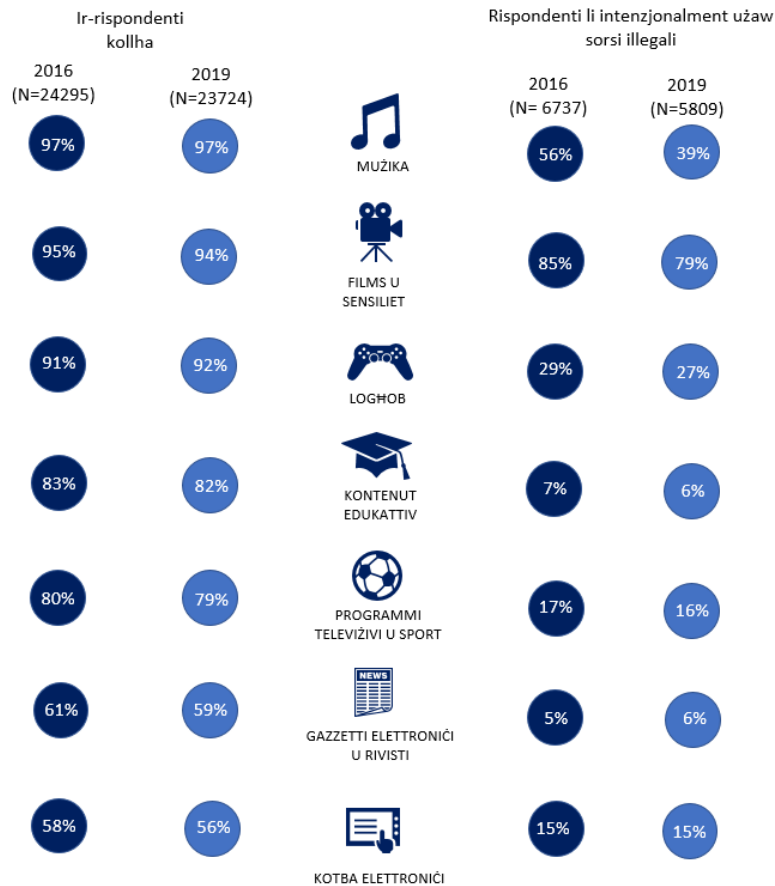
Ir-raġuni ewlenija għalfejn iż-żgħażagħ jużaw sorsi illegali intenzjonalment hija dovuta għall-prezz, b'aktar minn nofs (56 %) isemmu dan, iżda raġunijiet oħra jinkludu n-nuqqas ta' offerta legali (30 %) u

I-perċezzjoni li għażla akbar ta' kontenut hija disponibbli illegalment (26 %). Il-prezz bħala fattur ewlieni naqas bi kważi 10 punti perċentwali mill-2016.

Kwazi dejjem hemm raġunijiet li jwaqqfu liż-żgħażagħ milli jużaw sorsi illegali biex jaċċessaw il-kontenut diġitali. Primarjament dawn huma relatati mal-fatt li jkun hemm offerta bi prezz aktar affordabbli (55 %), segwita minn riskju ta' kastig (35 %), u esperjenza personali ħażina (29 %).

It-tip speċifiku ta' kontenut illegali li ż-żgħażagħ jaċċessaw intenzjonalment ikompli juri korrelazzjoni limitata ma' xejriet fil-konsum diġitali aktar ġenerali. Għalhekk, filwaqt li l-maġġoranza tar-rispondenti kollha jikkunsmaw films/sensiliet, logħob, kontenut edukattiv, programmi televiżivi, sport, gazzetti elettronici/rivisti, u kotba elettronici b'mod diġitali, dawk li jaċċessaw sorsi illegali intenzjonalment qed jagħmlu dan l-aktar biex inizzlu jew jaraw films u sensiliet strimjati.

Figura 1.2: L-użu ta' kontenut diġitali b'mod ġenerali u l-użu intenzjonat ta' kontenut minn sorsi illegali ⁽¹⁾

⁽¹⁾ Sors: Mistoqsija II3.1: Kemm spiss smajt, segwejt, qrajt, użajt, lghabt, nizzilt, strimjajt il-kontenut li ġej mill-internet matul l-aħħar 12-il xahar? (N=23724) u IV4: Liema tip ta' kontenut użajt, lghabt, nizzilt jew strimjajt intenzjonalment minn sors legali (sit web)? Jekk jogħġbok indika dawk kollha li japplikaw (N=5809).

Madankollu, filwaqt li jirriflettu t-tnaqqis aggregat fl-użu intenzjonat ta' sorsi diġitali illegali, il-proporzjonijiet ta' żgħażaġ li jaċċessaw sorsi illegali ta' mużika jew films u sensiliet intenzjonalment huma sostanzjalment aktar baxxi milli fl-2016 — bi 17-il punt u 6 punti perċentwali rispettivament.

1.3 OĠĠETTI FIŻIĊI

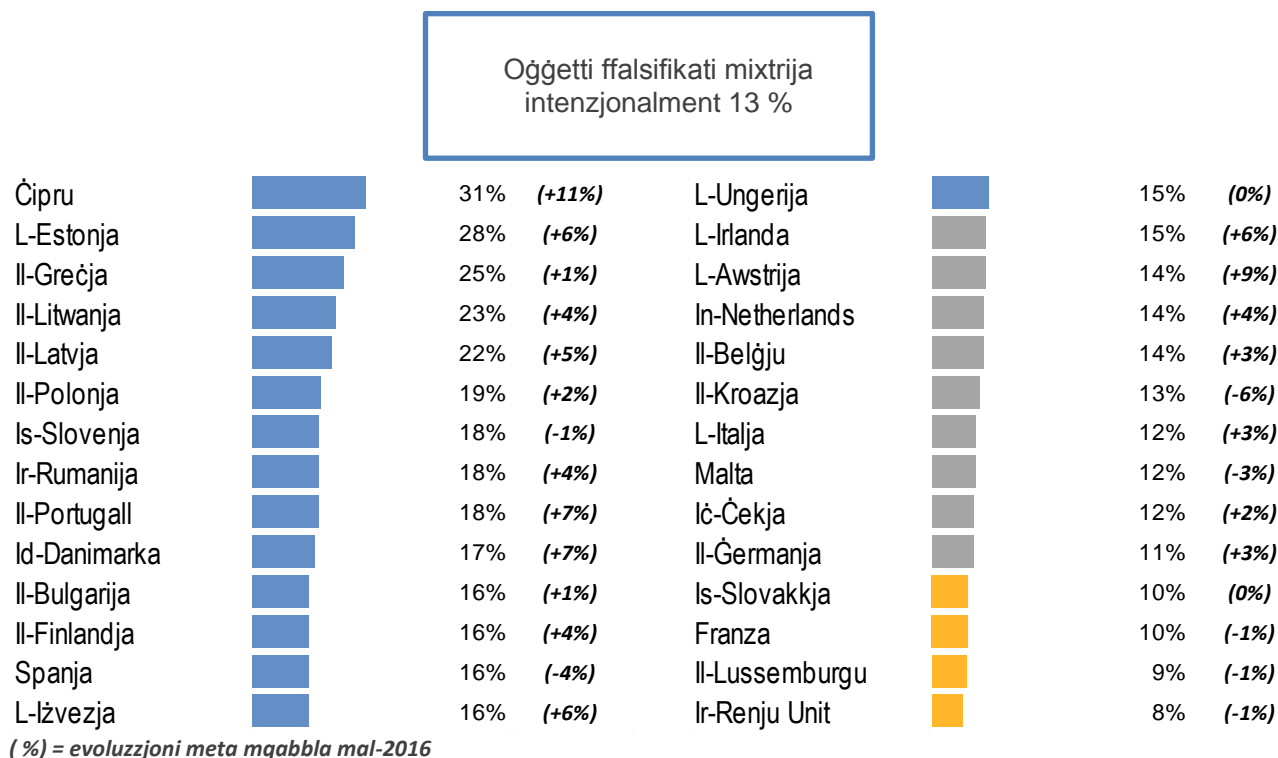
Il-maġġoranza l-kbira taż-żgħażaġ Ewropej — 94 % — xtraw prodotti online fl-añħar 12-il xahar. Din hija kważi l-istess bñas-sejba tal-2016. Il-ñwejjeġ, l-aċċessorji u xedd is-saqajn jibqgħu l-kategoriji l-aktar popolari ta' oġġetti li ż-żgħażaġ jixtru online. F'termini ta' kategoriji oñra, iż-żgħażaġ qed jixtru inqas ta' spiss mużika u films (verżjonijiet fiżiċi ta' oġġetti) online meta mqabbla mal-2016.

Bñalma huwa l-każ tal-kontenut diġitali, il-fattur ewlieni li ż-żgħażaġ jikkunsidraw meta jixtru prodotti online huwa l-kwalità tal-prodott (62 %) u s-sigurtà tal-metodi ta' pagament (61 %). Madankollu, fattur ieñor, is-sigurtà tas-sit, żdied fl-importanza mill-2016, b'7 punti perċentwali.

Kien hemm żieda żġhira (3 punti perċentwali) fix-xiri ta' oġġetti ffalsifikati fost iż-żgħażaġ, minn 22 % għal 25 % mill-2016.

Kwart taż-żgħażaġ xtraw oġġetti fiżiċi ffalsifikati online — 13 % intenzjonalment u 12 % mhux intenzjonalment. B'mod ġenerali, kien hemm żieda żġhira (3 punti perċentwali) fix-xiri ta' oġġetti ffalsifikati mill-2016. Din iż-żieda kienet aktar evidenti f'pajjiżi bñall-Awstrija u Ċipru milli f'oñrajn — tabilñhaqq, il-Kroazja rat tnaqqis fil-perċentwal ta' xiri ta' oġġetti ffalsifikati. Fl-Ewropa kollha, wieħed minn kull gñaxar risponenti mhumiex ċerti dwar jekk xtrawx oġġetti fiżiċi ffalsifikati jew le; kważi l-istess proporzjone għal dak irreġistrat fl-2016.

Figura 1.3: Proporzjon ta' żgħażaġ li intenzjonalment xtraw oġġetti ffalsifikati għal kull pajjiż

L-oġġetti ffalsifikati mixtrija l-aktar ikomplu jkunu l-ħwejjeġ u l-aċċessorji, u xedd is-saqajn. Kategoriji oħra, inkluż apparat elettroniku, biljetti, kotba u rivisti jinxtrow relattivament b'mod mhux frekwenti. Dawn ir-riżultati ma juru l-ebda bidla sinifikanti għall-2016.

Għal darb'oħra, il-prezz għandu rwol ewlieni fix-xiri intenzjonat ta' oġġetti ffalsifikati. Barra minn hekk, minoranza sinifikanti ta' žgħażagħ ma jarawx id-differenza bejn oġġetti reali u foloz u ma jimpurtahomx jekk ikunu foloz. Filwaqt li din il-klassifikazzjoni ta' fatturi tirrifletti dik tal-2016, kien hemm tnaqqis fil-proporzjon tal-prezz ikkwotat.

Inqas minn wieħed minn kull għaxra minn dawk li intenzjonalment xtraw oġġetti fiżiċi ffalsifikati jgħidu li xejn ma kien ser iwaqqafhom milli jerġgħu jagħmlu dan. Għal darb'oħra, offerta aktar affordabbli ta' oġġetti oriġinali, esperjenza ħażina jew ir-riskju ta' kastig, iwaqqfu liż-žgħażagħ milli jixtru oġġetti ffalsifikati, kif kien il-każ fl-2016.

1.4 KOMUNIKAZZJONI

Il-messaġġi dwar is-sigurtà personali u r-riskju għadhom jinħassu ferm fost iż-žgħażagħ, iżda fl-istess ħin kien hemm žieda ta' tliet argumenti morali bbażati fuq il-valuri kontra l-ksur tad-drittijiet tal-proprjetà intellettwali, speċjalment li l-oġġetti ffalsifikati mhumiex moda u li l-artisti/l-ħallieqa tista' ssirilhom ħsara.

Ħarġu żewġ temi ewlenin fit-Tabella ta' Valutazzjoni tal-PI taż-Žgħażagħ tal-2016 li jistgħu jiffurmaw l-bażi ta' kwalunkwe komunikazzjoni li għandha l-għan li żżid s-sensibilizzazzjoni taż-žgħażagħ dwar id-drittijiet tal-proprjetà intellettwali u l-impatti negattivi tal-iffalsifikar u l-piraterija. Dawn it-temi kienu s-sigurtà personali u r-riskju; u l-valuri morali.

Fl-2016, it-tema tas-"sigurtà personali u r-riskju" instabet li kellha piż akbar mill-"valuri morali", minkejja li t-tnejn li huma għadhom jinħassu mal-biċċa l-kbira tar-rispondenti. Fl-2019 dikjarazzjonijiet dwar is-sigurtà u r-riskju reġgħu għandhom l-akbar piż, iżda kien hemm ukoll tibdil evidenti fis-sejbiet mill-2016; b'mod partikolari, žieda fil-proporzjon ta' žgħażagħ li jgħidu li huma jkunu influwenzati minn tlieta mill-kunsiderazzjonijiet morali bbażati fuq il-valuri:

- li l-oġġetti ffalsifikati u l-piraterija assolutament mhumiex moda (ždiedet minn 48 % għal 56 %);
- li l-artisti, il-ħallieqa u t-timijiet warajhom tista' ssirilhom ħsara (ždiedet minn 60 % għal 66 %);
- li l-oġġetti ffalsifikati jistgħu jkunu ħżiena għall-ambjent (ždiedet minn 58 % għal 61 %)

B'mod parallel ma' dawn il-bidliet, kien hemm *tnaqqis* fil-proporzjon ta' žgħażagħ li jgħidu li jkunu influwenzati mill-kunsiderazzjoni li l-flus li jintefqu fuq l-oġġetti ffalsifikati jmorru għall-kriminalità organizzata. Filwaqt li kważi tliet kwarti taż-žgħażagħ għażlu dan fl-2016, iċ-ċifra tal-2019 hija 6 punti perċentwali aktar baxxa, b'66 %.